

Budsjettforlik mellom AP/SP og SV 2023

Versjon, 29.11.22, kl. 17.30

Overordnet

Partene i budsjettavtalen forplikter seg til at det kun er ved enighet mellom de tre partiene at det kan gjøres endringer i budsjettet i fagkomiteene og at ingen endringer eller alternative flertall inngås ved uenighet knyttet til disse behandlingene. Merknader i budsjettinnstillingene følger samme forpliktelse, for alle merknader, med unntak av partienes generelle merknader.

Partiene skal ikke danne andre flertall som har vesentlige budsjettmessige konsekvenser utover avtalt budsjettenighet i 2023.

Partiene er enige om at før mandat og sammensetning av utvalg omtalt i budsjettavtalen avgjøres skal det være dialog om innretning og sammensetning mellom partiene.

Det skal være enighet mellom partiene før anmodningsvedtak fra inngåtte avtaler kan kvitteres ut. Utkvittering skal skje i behandlingen om stortingsmeldingen om anmodnings- og utredningsvedtak.

Verbaler

- Stortinget ber regjeringen sørge for at elever som mottar tilbud om 12 timers gratis*
- 1. SFO fra skoleåret 2023-24 får mulighet til å delta alle ukedager skolen har SFO-tilbud, så langt det er praktisk mulig.*
 - 2. Stortinget ber regjeringen i løpet av 2023 utrede om og hvordan medisinske kostnader knyttet til egenandelstaket kan fordeles ut over kalenderåret.*
- Stortinget ber regjeringen fremme tiltak for å styrke den offentlige*
- 3. allmennlegetjenesten, herunder utarbeide hjemmel til å regulere etablering av helprivate kommersielle allmennlegekontor.*
 - 4. Stortinget ber regjeringen om å sikre ideelle virksomheter i barnevernet langsiktige avtaler med det offentlige og senest i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2023 legge fram en plan for å fase ut store kommersielle aktører fra barnevernet.*
- Stortinget ber regjeringen sende ut forslag på høring i løpet av 2023 som gir kommunene nye og sterkere virkemidler til å regulere og dimensjonere det samlede barnehagetilbudet i kommunen til det beste for barna og foreldrene. Regjeringen*
- 5. skal utrede og sende på høring forslag til dette, som å sette vilkår for tilskudd til private barnehager, mulighet for å stille samme krav til private som til offentlige barnehager, og å tidsavgrense tilskudd til private barnehager.*

6. *Stortinget ber regjeringen utrede og foreslå en utflyttingskatt som sikrer at urealiserte gevinster opparbeidet i Norge frem til utflyttingstidspunktet, faktisk skattlegges her.*
7. *Stortinget ber regjeringen fremme forslag om en kommunal/statlig turistskatt senest i forbindelse med statsbudsjettet for 2024.*

Stortinget ber regjeringen sette ned et Husleielovutvalg som går gjennom Husleieloven for å vurdere hvordan den kan styrke leietagernes rettigheter, sikre grunnleggende botrygghet og at loven samsvarer bedre med dagens situasjon på leiemarkedet. Utvalget settes ned våren 2023, og en ny lov skal behandles i inneværende stortingsperiode.

8. *Stortinget ber regjeringen sette ned et Husleielovutvalg som går gjennom Husleieloven for å vurdere hvordan den kan styrke leietagernes rettigheter, sikre grunnleggende botrygghet og at loven samsvarer bedre med dagens situasjon på leiemarkedet. Utvalget settes ned våren 2023, og en ny lov skal behandles i inneværende stortingsperiode.*
9. *Stortinget ber regjeringen legge frem forslag om forbud mot nedbygging av myr til utbyggingsformål i løpet av 2023. Det skal utredes mulige dispensasjoner fra forbudet for å ta vare på andre arealer med høy verdi og utbygging av samfunnskritisk infrastruktur. Målet er at forbudet reelt sett skal redusere nedbyggingen av myr.*

10. *Stortinget ber regjeringen i løpet av 2023 varsle et forbud mot bruk av fossile brensler til energiformål i industrien innen 2030, og utrede innretningen av forbudet. Samtidig varsles det at det utredes hva som kan være hensiktsmessige avgrensinger.*

11. *Stortinget ber regjeringen komme med en plan om å innføre et system for differansekontrakter for hydrogen i løpet av 2023.*

12. *Stortinget ber regjeringen i løpet av 2023 fremme krav om lavutslipp til offshorefartøy med sikte på innføring fra 2025 og nullutslipp fra 2029, eller tilsvarende krav som gir samme utslippseffekt for offshorefartøy.*

13. *Stortinget ber regjeringen utrede og fremme forslag om forbud mot bruk av fossil gass i byggvarme, med sikte på ikrafttredelse i 2025.*

14. *Stortinget ber regjeringen sende forslag om opptrapping av omsetningskrav for avansert biodrivstoff i luftfart på høring, med forslag om et omsetningskrav på 2 volumprosent fra 1. juli 2023.*

15. *Stortinget ber regjeringen sende forslag om innføring av omsetningskrav for avansert biodrivstoff til innenriks sjøfart og fiske på høring, med forslag om et omsetningskrav på 4 volumprosent fra 1. juli 2023, og med en videre opptrapping til 6 prosent i 2024.*

16. *Stortinget ber regjeringen utrede og fremme forslag om endring av yrkestrafikkloven slik at det stilles nullutslippskrav til all løyvebasert virksomhet der det er mulig i løpet av 2023.*
17. *Stortinget ber regjeringen fremskynde kravet om nullutslipp i offentlige anskaffelser av bybusser fra 2025 til 01.01.2024.*
18. *Stortinget ber regjeringen ta sikte på å inngå forhandlinger om byvekstavtale med Kristiansandregionen og Nedre Glomma så fort som mulig.*
19. *Stortinget ber regjeringen komme med nødvendige lov- og forskriftsendringer for å gjeninnføre plikten til å være tilknyttet en drosjesentral og driveplikt og antallsbegrensning i drosjenæringen i løpet av 2023.*
20. *Stortinget ber regjeringen raskt utrede alternativer til dagens kompensasjonsgrader i foreldrepengeordningen. Utredningen skal inneholde en vurdering av å innføre 90 prosent kompensasjonsgrad og provenynøytral omlegging. Forslag til mulige alternativer legges fram i statsbudsjettet for 2024.*
21. *Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget i statsbudsjettet for 2024 med forslag om statlig bidrag til finansiering av produksjonsskoler.*
22. *Stortinget ber regjeringen iverksette forsøk og utprøvinger med alternativer til dagens eksamensordning i videregående og ungdomsskole. Forsøkene og utprøvingene følges med bistand og erfaringsinnhenting.*
23. *Stortinget ber regjeringen sette ned et utvalg for å utrede matkastelov med mål om at loven skal tre i kraft i 2024.*
24. *Stortinget ber regjeringen vurdere en innfasing av null- og lavutslippsfly på FOT-rutene senest i forbindelse med FOT-anskaffelsene med forventet avtaleoppstart 1. april 2028/2029, dersom teknologiutviklingen åpner for det.*
25. *Stortinget ber regjeringen se på mulige tiltak for tilrettelegging for innfasing av null- og lavutslippsfly i den førstkommende FOT-anskaffelsen som skal lyses ut i 2023, med avtaleoppstart 1. april 2024.*
26. *Stortinget ber regjeringen vurdere en mulig pilot/utviklingskontrakt for innfasing av null- og lavutslippsfly for en egnet rute.*
27. *Stortinget ber regjeringen utarbeide en innkjøps- og anskaffelsesstrategi for å sikre at miljøhensyn, kutt i klimagassutslipp og seriøsitet vektlegges i offentlig innkjøp.*

Strategien skal utarbeides i samarbeid med partene i arbeidslivet og det skal rapporteres til Stortinget i statsbudsjettet for 2024.

28. *Stortinget ber regjeringen intensivere arbeidet mot pukkellaks, herunder å tillate fangst av pukkellaks i sjø før sommeren 2023.*

29. *Stortinget ber regjeringen gå i dialog med industrien om CO₂-kompensasjonsordningen for å utvikle ordningen til å bli forpliktene for utslippskutt og energieffektivisering i tråd med nasjonale målsettinger. Aktuelle løsninger kan være krav, klimaavtale, fondsordning eller andre måter. Det må hensyntas at det er ulik økonomisk bærekraft i ulike bransjer og at enkelte bedrifter har lave CO₂-utslipp og lite potensiale for energieffektivisering. Regjeringen bes legge frem sak om dette i statsbudsjettet for 2024.*

30. *Stortinget ber regjeringen i løpet av 2023 stille strengere krav til gruvevirksomhet om tilbakefylling og økt ressursutnyttelse.*

31. *Stortinget ber regjeringen i løpet av 2022 sende på høring forslag om nye regler om at fiske etter torsk med fartøy over 21 meter må skje utenfor grunnlinjen, og at fartøy over 28 meter må fiske utenfor 4 nautiske mil av grunnlinjen. Forslaget vil innebære et forbud mot fiske av torsk med de angitte fartøygruppene innenfor disse grensene. Formålet med endringen som sendes på høring er å få på plass en betydelig innskjerping sammenlignet med dagens praksis.*

32. *Stortinget ber regjeringen utrede engangsavgift på fossile lastebiler, busser og andre tunge kjøretøy i forbindelse med statsbudsjettet for 2024.*

33. *Stortinget ber regjeringen, i løpet av første halvår 2023, fremme forslag om å endre tannhelseloven slik at personer i alderen 23-26 får rett til behandling i den offentlige tannhelsetjenesten, samt forskriftsfeste retten til 50 prosent redusert betaling for disse årskullene.*

34. *Stortinget ber regjeringen om at kriteriet for kap. 1301, post 70, «fossilfrie anleggsplasser», endres til «utslippsfrie anleggsplasser». I tillegg skal det utredes hvordan omfanget av utslippsfrie anleggsplasser kan økes.*

35. *Stortinget ber regjeringen frem mot RNB 2023 vurdere tiltak for å sikre at lokal- og regionalaviser ikke får begrensninger i muligheten til produksjon av video og lyd gjennom mva-endringer.*

36. *Stortinget ber regjeringen gjenoppta forhandlingene om byvekstavtale med Tromsø med en statlig finansiering slik at bompengandelen er på nivå med andre inngåtte byvekstavgifter hensyntatt Tromsøs behov.*

Stortinget ber regjeringen videreføre Ringeriksbanen og E16 Skaret–Høgkastet–Hønefoss som et fellesprosjekt, og vurdere fremdriften og den økonomiske bærekraften i prosjektet frem mot ny NTP.

38. Stortinget ber regjeringen sikre at maksimal bompengetakst for lette nullutslippskjøretøy på inntil 70 prosent av ordinær takst videreføres i inneværende stortingsperiode.

39. Stortinget ber regjeringen legge til rette for at arbeidet med forprosjekt for nytt bygg til Griegakademiet i Bergen fortsetter, hvor Kunnskapsdepartementet fortsatt har rollen som prosjektbestiller.

40. Stortinget ber regjeringen om å ikke skrinlegge prosjektet for samlokalisering av Havforskningsinstituttet og Fiskeridirektoratet på Dokken-området i Bergen.

41. Stortinget ber regjeringen framskynde innføringen av det planlagte omsetningskravet på 10 % for ikke-veigående maskiner til 01.01.2023. Biogass skal holdes utenfor kravet.

42. Stortinget ber regjeringen i forbindelse med revisjonen av forvaltningsplanen for norske havområder vurdere om deler av de områdene hvor det etter gjeldende forvaltningsplan ikke skal tildeles nye tillatelser eller enkelte ikke-åpnede områder, bør defineres som varig petroleumsfrie områder.

43. Stortinget ber regjeringen om ikke å lyse ut 26. konsesjonsrunde i denne stortingsperioden.

44. Stortinget ber regjeringen om at de tre TFO-blokkene (7426/ 10, 11 og 12) som ble tatt ut i 2022 ikke skal tas inn i TFO-runden i 2023.

45. Stortinget ber regjeringen foreslå utfasing av vektfradraget for ladbare hybrider senest innen 2025.

Lovendring

Bestemmelsen som sier at utflyttingsskatt til Norge for fysiske personer opphører etter 5 år som bosatt i utlandet, oppheves. Reglene utvides til å gjelde for overføring av aksjer til nære familiemedlemmer bosatt i utlandet. Endringene skal ha virkning for utflyttinger og overføringer fra og med 29. november 2022.

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt gjøres følgende endringer:

I

Skatteloven § 10-70 første ledd siste setning skal lyde:

Tilsvarende gjelder ved overføring av eiendel som nevnt i annet ledd til ektefelle *eller til personer som skattyter er i slekt eller svogerskap med i opp- eller nedstigende linje eller i sidelinjen så nær som onkel eller tante, når mottaker er skattemessig bosatt i annen stat.*

Skatteloven § 10-70 niende ledd bokstav c oppheves. Nåværende bokstav d blir bokstav c.

II

Endringene under I trer i kraft straks med virkning for overføringer og utflyttinger som skjer [dato for budsjettavtalen] eller senere. Skattyter anses utflyttet på det tidspunktet skatteplikten til riket opphører etter bestemmelsene i § 2-1 tredje ledd eller da skattyter skal anses bosatt i en annen stat etter skatteavtale.

Avtaletekst

Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti ønsker som engangsløsning å gi opphold på humanitært grunnlag til utlendinger som er 29. november 2022 har sittet i kirkeasyl i minst 5 år. Samtidig vil Justis- og beredskapsdepartementet igangsette et arbeid for å se på rammeverket rundt kirkeasyl.

Støtte til Ukraina og bistand som følge av krigen i Svartehavsregionen

Russlands angrepskrig mot Ukraina er et sikkerhetspolitisk veiskille. Grunnleggende folkerett og FN-pakten er tilsidesatt med makt, og et nærstående lands selvstendighet og demokrati utfordres med militære virkemidler. For Norge handler dette om fundamentale interesser. Vår første forsvarslinje i utenriks- og sikkerhetspolitikken er respekt for folkeretten. Russlands angrep på Ukraina er derfor en direkte trussel mot våre nasjonale interesser. Ved å slutte opp om den internasjonale innsatsen for å støtte Ukraina, styrker vi vår egen og andre europeiske lands sikkerhet, samtidig som vi synliggjør en vilje til å opptre solidarisk og samarbeidsorientert i en tid hvor Europa er under press.

Vi er i en situasjon hvor våre petroleumsinntekter har økt betydelig som en direkte konsekvens av Russlands energikrig mot Europa. Norge gjør allerede en betydelig innsats i Ukraina. Regjeringen har økt støtten i flere omganger i løpet av 2022. Samtidig er det behov for å gjøre mer. Norge bør unngå alenegang. Vi må samordne støtten med nærstående land og multilaterale organisasjoner. Den internasjonale støtten til Ukraina er i ferd med å bli bedre koordinert. Norge deltar aktivt i dette arbeidet. Det er for tidlig å nå slå fast innretningen og størrelsen på den økte støtten.

Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti er derfor enige om at Regjeringen i løpet av 1. halvår 2023 fremmer forslag om et rammeverk for et større, flerårig bidrag til gjenoppbygging av og støtte til Ukraina.

Krigen i Ukraina får globale konsekvenser. Nød og matmangel rammer mange land utenfor regionen som følge av krigens ringvirkninger.

Ett-prosentmålet før norsk bistand ligger fast. Det er usikkerhet knyttet til det samlede bistandsnivået for 2023, blant annet som følge av usikre anslag for ODA-godkjente flyktningsutgifter og hvor stor andel av støtten til Ukraina som blir ODA-godkjent.

Samtidig vil et betydelig, flerårig program for gjenoppbygging av og støtte til Ukraina over tid utgjøre et vesentlig bidrag til å oppfylle ett-prosentmålet for bistand.

Partiene vil i forbindelse med behandlingen av Ukraina programmet i 1. halvår 2023 også fremme forslag om å øke bistand og humanitær hjelp til å avbøte situasjonen for områder rammet av konsekvensene av krigen i Svartehavsregionen, særlig innenfor mat- og energiområdet.

Det er viktig, også i dagens situasjon med krig i Europa, å holde fast ved trygg økonomisk styring og retningslinjene for finanspolitikken. Det finanspolitiske rammeverket har stått seg over 20 år og tjent oss godt. Vi må unngå å undergrave troverdigheten i den økonomiske politikken.

Et norsk bidrag til Ukraina vil medføre noe høyere oljepengebruk. Dette må ses i sammen med den ekstraordinære situasjonen med krig i Europa og sikkerhetspolitiske utfordringer knyttet til et aggressivt naboland. I tråd med handlingsregelen skal det tas hensyn til virkninger på norsk økonomi, samtidig som budsjettpolitikken skal være langsiktig og ansvarlig slik at vi skal kunne stå imot et kraftig fall i fondsverdien og at vi skal ha mulighet for å kunne bruke finanspolitikken ved et fremtidig markert tilbakeslag i norsk økonomi. Partiene vil videre foreslå et betydelig bidrag til bistand og humanitær hjelp særlig innenfor mat- og energiområdet som følge av krigen i Svartehavsregionen.

Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti vil be Regjeringen komme tilbake til Stortinget med et rammeverk og program for hvordan en flerårig betydelig støtte kan settes opp og bidra til gjenoppbygging av Ukraina. Det skal også fremmes forslag om bistand og humanitær hjelp særlig innenfor mat- og energiområdet som følge av krigen i Svartehavsregionen. Det søkes bred enighet på Stortinget og et så stort flertall som mulig for disse forslagene.